ԱՐԵՎԱԾԱԳԵՐ

«ԻՇԽԱՆ ՍԻՐԱՆ ՊԱՏՕՒԱԿԱՆ ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼԻ ԼՈՒՍԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ». ՂՈՒԿԱՍ Բ. 10.

ՃԻԼՍ ՃԲ. ՍՓԱՆՈՑ. ՓԵՏՐՎԱՐ 1. 1871. Ն° 5

ՊՐԱՀԱՄԻՆ ՄԵԶՀԵՓԻ

ՀԻՆՏԼԻԼԵՐԻՆ մեզհեպի հադգընտա կէչէն հաֆթա Ա.Ետաբէրտ եառղըն պէնատէ ատենիվ իտի քի, պայտը խալդ մեզհեպը մեզպուրուն քիթաղլըրընը օգուտմաղա միւղթէխիր օլամաղըընտան, ոնուն թալիմաթը վէ թէնպիհլերի խուսուսունտա Պրահմինլերին եանի հինտ փափաղլարընըն էոյրէթմախընատէն պիյատէ պիր չէյ պիլմէդը։ Մեզքիւր փափաղլար իսէ՝ անճաղ քէնտի մէնֆաաթլարընա խայըրը օլան չէյլերի էհալիյէ թալիմ էթմէք դայրէթինատէ պիրլեր։ Մէսէլա՝ գոպ եանի ճինսիյէթ ֆարգընը իհտաս էտիպ, էհալիյի պիր դաչ սընըֆա թադսիմ էթմիշլեր տիր։ Էն ալա վէ էն միւթէպէր դըսմ՝ Պրահմին սընըֆը օլսուպ, պունլարըն հադգընտա, Պրահմինլերին թալիմի իւղրէ, Պրահմանըն աղզընատա խուրուճ էթմիշ (չըդմըշ) օլտուդլարընտան, հեր չէյ ոնլար իչիւն եարատընմըշ տըր, վէ պադի սընըֆլար ոնլարըն դուլու տուր աէնիր։ Պրահմին սընըֆընտան ասոնկրա, կէօյա Պրահմանըն դօլլարընտան չըդմըշ օլան աաքէր սընըֆը կէլիր։ Իւչիւնճիւսիւ՝ Պրահմանըն դալչասընատա խալդ օլտնան ֆէլլահ (չիֆթճի) սընըֆը օլուպ, նիհայէթ ասն սընըֆ Պրահմանըն այագլարընտան հասըլ օլմուշ աէնիլէն Սուտրա սընըֆը տըր։ Իչպու սընըֆ ֆէրգի եվլատտան եվլատտա միւտէմ գալմատտա տըր. չէօյլէ քի սընըֆլար պիրպիրլերինէ իհթիլաթ էտէմէյիպ, քիմսէ պիր սընըֆտան օպիր սընըֆա կէչէմէզ։ Պիր Սուտրա պիր թաշ փարչասընըն նէպատա (ֆիտանա) թէպտիլ օլմասընը միւմքիւնսիւզ սայտըղը կիպի, քէնտի սընըֆընտան օլան պիր քէսին տախի Պրահմին օլմադա իհթիմալի վար տըր տէյիւ մէմուլ էտէմէզ։ Պրահմին սընըֆընտան օլան պիր դարը պիր Սուտրա իլէ եվլէնտիյի հալտէ, ոնտան տօղան եվլատ կէրէք Պրահմինլերտէն վէ կէրէք Սուտրա սընըֆընտան ըէտտա օլունուպ, միլլէթտէն գօվուլարադ, քիմսէ իլէ պէրապէր օթուրուպ գալգամազ, անճաղ պէցիյէք պիր գապահաթ տահիպի օլանլարա կիյտիրի լէն էլպիսէյի կիյինիպ, նէմէյի պիլէ դըրըդ դապլարատան նէմէյէ մէճպուր տուր։ Պիր Պրահմին վէ պիր Սուտրա իբրիստէ պիր կիւնահը իչլէտիբլերի հալտէ, Պրահմին օլ կիւնահըն ագիվը իչիւն պիր լինէք սունարտա, Սուտրատան սէքիվ լինէք թալէպ օլունուր։

Բրիսթիան տինին թալիմաթը պունտան նէ գատար ֆէրգի տիր։ Պիպիմ մեզհեպին թալիմաթը իւղրէ, Հադգ Թասըա հէվի ինսանլարը պիր գանատան նարատմըշ, վէ ոնուն լինտինտէ չահտ ֆէրգի նօգ տուր։ Պրահմինլերին սէճտէ դըլմադա էհալիյի մէճպուր էթմիյի պիր թադըմ մէգրուհ վէ ինսանա իւրքիւնթիւ վէրէն փուԹլար պիր թարագա տուրսուն, ինսանընն իւղերինէ ֆարղ օլունան պօրճլար վէ կիւնահ ագիվտա նայիլ օլմանըն թարզը հադգընտա Պրահմին մեզհեպինին էոյրէթմախյի՝ Բիթասը մուգատտէսին էոյրէթմախլերինտէն նէ գատար ուղադ տըր։ Ալլահըն քէլամընըն պիլտէն Թալէպ էթմիյի՝ Շերիաթ իւղրէ ամել էթմէք, վէ ինսայէթի սեվմէք, վէ թեվհիտ էտերէք Ալլահ իլէ եիւրիւմէքտէն իպտարէթ տիր (Միք. Զ. 8)։ Ալլահ՝ եիւրէքտէն կիւնահլալընտան թէօպէ էտիպ, Յիսուս Բրիատոսուն հիւրմէթինէ ագիզդատիլէյինլերին քուֆֆէսինէ տէ ագիվ էտէճէյինի վատ էթմիշ տիր։ Պրահմինլեր իսէ, հեր պիր չէյ հադգընտա, մէսէլա՝ պիր չօճուղուն տիւնեայա կէլմէսինտէ, պիր ատամըն եվլէնմէսինտէ, ճէնապէ տէֆն օլունմասընտա, եէմէտէ, իչմէտէ, տըշարը չըդմատտա, եվէ կէլմէտէ, վէ սայիր հեր խուսուստա, հիսապսըզ պաթըլ վէ պիհուտէ այնատտէթլէր իճրա էթմէքլիյի էհալիյէ իպտրամ էտերլեր։ Շայէտ մեզքիւր այինլերին պիրիսի իհմալ օլունուրսա, քէֆարէթ իչիւն փուԹլարա պիր թադըմ զիզըյմէթ հէտիյէլեր վէ դուրպանլար սունուլմալը. եախօտ քէնտի քէնտինէ, պիւթիւն վիճատունա ինէք կիւպրէսի սիւրմէք, իրբէնէճէք չէյլեր իչմէք կիպի եզիյէթլեր վէրմէլի։ Պունլար Պրահմինլերին Թալիմ վէ թէնպիհ էթմիյի լաղըմընըզ վէ մինատիպէթիպ այնատտէթլէրին էն էհվէնի տիր։ Բրիսթիանլարընը մուգատտես քիթապընը գապուլ էտինլեր նէ պէցիյէք սէվինճէլէ ոնուն թէմիզ վէ եիւքսէք թալիմաթընա էթտաթ էթմէլի տիրլեր։

Ա.ետաբէր իչիւն։

ԹԻՒՐԻՒՏԱ ՄԷԲԹԷՊԼԷՐ

Հայ Ա.ետաբանականլարը մէքթէպլերինտէ պուլունան դուսուրլատան պահս էտէր իքէն, սայիր իքի խուսուսա տա, եանի՝ խօճալարընը էհվէյէթիպ օլմալարընա վէ մէքթէպլերտէ թէարիս օլունան տերսլերին ատէտինէ տիդաթ էթմէք լաղըմ տըր։

Էվվէլա տաի մէքթէպլերտէ իսթիհսատմ օլունան խօճալարընը էքսէրիսի պու խզմէթէ չայէսէթէ քիմսէլերը օլմատըղը չօգլատա մաճիսմ տիւր։ Պունուն սեպեպլերի ղանընը աճիզանէմճէ, (1) Հէր ատէմ խօճա օլապիլիր, (2) Էյի թէրպիյէ օլունմուշ զաթլատ սալթ

վախվկիչ , վէ եւ-քսէք մէարէսէղէր-տէ մուպլիմ օլմայա սէղատըր տէյիւ զանն օլունմասը , վէ (3) Լաղըմ օլ-տուղու գառար խօճալար պուլունմա-մասը ատը : Մէքթէպլէրին ատէտի խօճալարընդրինտէն գկյատէ տիր :

Զօղ տէֆիա , ամճէպա մէքթէպլէր քիւլկյէն դափաթալըրըլընմը , եօղ իսէ պէօյլէ էհկյէթսիզ խօճալար վա-սիթաառ իւլէ իւլերի կէօթիւրիւլսիւնմիւ տէյու սուալ օլունուր : Սէպէպ հէր նէ օլուր իսէ օլսուն , խօճալարընդ է-սէրսիսի վէք ճահիլ տիր : Օնըլարտան պաղըլարը նէմ բոֆազ , ճօղրաֆիայը պիլէ պիթիրմէմիշլէր տիր : Իպթիտաէյն պէրու թէրպկյէլի վէ էհկյէթլի խօ-ճալար իւլերի կէթիրմէկյէ տիգդաթ օլունմամըշ ատը . օլմուշ իսէտէ վէք աշ օլմուշ :

Վադաա պաղը սահիպկի տիրայէթ վէ կյագաթի խօճալար վար ատը , լա-քընն է-քսէրսի խօճա իւնվանընդա սէ-ղա տէյիւլէր տիր : Պու իֆտաէյերի թաատիգ էթմէք արզուլայան պիր ֆէյա՝ թէսատուֆ էթմէկյ իւք խօճա-յը թէֆթիշ էթմէյէ հիմմէթ պույուրսուն . մէրդումի իւմի բագդատ , ճօղ-րաֆիա վէ էրմէնիճէ սարֆ խուսու-սունտա ճիւղի խապէրտար պուլունա տախի , պունըլարտան զպյրիսի օնա պիր նամալում տիւնեա կիպի օլաճա-ղը իհթիմալտէն տիր :

Պու միւլահազա պիղի ատի մէքթէպ-լէրտէ վէրիլէն տէրսլէրին ատէտինէ տիգդաթ էթմէյէ դուլաղուղլար : Պու միսիլլու մէքթէպլէրտէ դանըղ իմա-լէր թալիմվէ թէտրին օլունմայը տէյու-սիւալ օլունուր իսէ , պունա ճեվապկէն ազատլի ընէ-ծել օֆօյօպ եաշմֆւէֆ , էրմէնի վէ Օսմանլը լեռանըլարընդ ատրֆլարը , եւմ բոֆազ , ճօղրաֆիա , պունըլարտան մատա Օսմանլըճա վէ աթիդ էրմէնիճէ լի-սանըլար տախի , Ինկլիզմ , եմճեուբ վէ եւմ հէնդէսէյէ գօյէր եասալար , է-ծէ-ծու բա-ըէր , եւմ հէ-ծէրի ընապէր , ֆէննի գէֆրէր , եւմ գէլաղար (ճարտասանութիւն) վէ եւ-ծ եէմճապէր , ֆէնէօլօճի վէ ֆիզիոլօ-ճի ընէֆ-եէ օլմալը ատը տէրիզ :

Թիւրքիատա քիւչատ օլունան ա-տի մէքթէպլէրտէ պու իւլմէր թէտ-քիս օլունմազլար տէմէք իճապ էթ-մէզ , չինքի հէր քէսէ մալիւմ պիր խուսուսատուր պու մէքթէպլէրտէ իւլմի բագդատ , ճօղրաֆիա , վէ իւլմի սարֆ իւմիւմէն գապուլկյէթ պուլմուշ խէ-տէ , օնլար տախի չօգ տէֆա վէք գու-սուրլու պիր թարղատա էօյրէտիւիր : Պունըլարտան վէ պաղէն տէ պիրէր չայան օլմայան ճիւղի օսմանլըճատան պաշգա պիր չէյ էօյրէտիւմէզ :

Խօճալար պէօյլէ թալիմվէզ , վէ տէրսլէրին ատէտինտէ պու նօգտան վար իլքէն , Հայ Աւետարանականլարըն չօճուգլարընդն իւմտէ թէգատուիմ-տէճէգլէրի մէմուլ օլունապկիը մի : Սուլար վունկարլարընտան եւ-քսէյէ չըգապկիրլըմը , եանի՝ պիր չայիրտա հօճասընդն պիլտկինտէն գկյատէ պիր չէյ օնատան թահսիլ էտէպկիը մի : Պու գուսուրլարընդն չարէսի աշիքնար ատը . խօճալար տահա գկյատէ թէրպիէ օ-լունմայը . տէրսլէրին ատէտի՝ ար-թըրըլմայը . տահա ապզգ սէօյլէ-յէրէք , մէքթէպլէրտէ թէտրիս օլու-նան տէրսլէրին ատէտի՝ չիմտի օլուս-ղու կիպի , իւմի բագդատ , ճօղրաֆի-յա , վէ էրմէնիճէ սարֆտա մահտուտա օլմայը . վէ պալատէ մուհարրըր տէրսլէրի վէրմէյէ միւգթէտիր խօճա-լար հազըրլանմայը ատը :

Ա.Թ.Ա.Լ.Ա.Ր ԻԶԻՒՆ

Պու հաֆթանընդն էրմէնիճէ Աւետաբե-րինտէ Խրատատու՝ աթալարը քէնտի էվ-լատլարը հագդընտա պիր նէվի Եօլսուզ մուհասպկէթտէն սագընտրըպ տէր . Պաղը աթալար եալընըզ քէնտի էվլատ-լարընը սէվիպ , պաշգալարըն էվլա-տընտա ասլա մուհասպկէթ կէօսթէրմէզ-լէր , հանթա պունըլարըն մէնֆաաթը-նը հիչ արատայըպ , խոթերլէր քի հէր էյլիք անճագ քէնտի էվլատլարընտա օլսուն : Պու մուհասպկէթ խօտպկին-լիքտէն (անձնասիրութիւն) պիր ազ էհվկն խսէ տէ , եվնէ մագպուլ սա-յըլմազ : Խօտպկինլիք , եահօտ էնանի-յէմ՝ եալընըզ քէնտի չախսընը սէվիպ անճագ քէնտի մէնֆաաթը զանթիյէսի-նի արատագտան իպարէթ տիր : Պա-լատէ մէզքիւր թարղ իւէ էվլատլարը-նը սէվէն աթալարըն մուհասպկէթի սալթ քէնտի չախսլարընտա մահտուտ օլմայըպ էվլատլարընտա տա կիտէր իսէօ-տէ , ծնըլարը քէնտի էվլատլարը տըր-ղար տէյիւ սէվտիքլէրինտէն , խօտպկինք-քիմնէլէր կիպի էքսէրիյէ պաշգալա-ճըրընտա հագդսըզլըդ էտէրէք քէնտիի էվլատլարընտա մէնֆաաթ գազանտըր-մազա պագտըրլար : «Մէսէլա» , տէր միւէլլիֆ , «պիր ատամ քէնտի էվլատ-լարընդն էն ալա էհվլերէք մալիք օլ-մասընը արզուլէսիյինտէն , պաշգա-լարընը պի ղայրը հագդըն օ ևէրլէր-տէն գօվար : Պիր վատիշահ քէնտի էվլատլարընդն պիրեր միլքէ սահիպ օլմասընը միւրատ էտէրէք , պաշգա վատիշահլարտա եա տէվկէթլերէ իլնը հարպ էտիպ , էվլատլարընը օնլարըն թախթընտա օթուրթմագ իչին պիհու-տէ գան տէօգեր : Պունտա էմմալ հա-րէքէթլէր մէքթէպլէրտէ տէ միւշա-հատէ օլունուր . մէսէլա պաղը աթա-լար հօճատան քէնտի էվլատլարընտա գկյատէ հիւրմէթ եա միւսատատէ օ-լունմասընը թալէպ էտիպ , մուվաֆֆագ օլմատգլարը հալատէ , հօճայը՝ Հագդարզ ատը , միւրվէթսիզ տիր տէ-յէրէք գծալ էտէրլեր : Ա.թալար քէն-տի էվլատլարընը պաշգալարընդրինտէն ալա վէ միւթէպեր սայարգլարը իչին գամիլէտալար արատընտա նէ մարաշա-լար զուհր էթմէզ :

Է-քսէրսէ վագդ օլուր պիր ույդուն-սուղըդ տահա վար ատը : Պիր դարը էօլիւպ պիր դայ էօքսիւզ պրագդը . պագա չօճուգլարտ անալգդ էթմէն տէյիւ թէքրար էվկէնիպ էվէ պիր պաշ-գա դարը կէթիրը խսէ տէ , էօյէ անա պիր էվլատ սահիպկի օլտուղու կիպի , էվվէլքի անատտան օլան չօճուգլարա արթգդ էվլատ նաղարըլյա պագմա-յըպ , անճագ քէնտի էվլատընը սէվէր , տայիմ օնա խօշ մուամէլէ էտիպ էն լէղկզ թատարարը օնա եէտիրըր , օնտն թագսիրաթընա միւատատէ էտէր , օ-պէրէյերինի իսէ տայիտա խըրվալար , աղարլար , տէօյեր , օնլարըն ուֆագ պիր դուսուրտունու պիլէ ափվ էթմէզ : Միրատ քէյֆկյէթինէ կէլինճէ , պա-պալարընդն վարկյէթինին պէօյլէ-ք դըսմը քէնտի էվլատընա տիւշմէն տէյիւ հէր տիւրլիւ հագդըզլըդը է-տէր : Պիր անանդն քէնտի էվլատընա պու նաղարըա պագմագա , եանի օնա

նէօլան մուհապպէթինաէն նալի պաշ-
ար-գալարընա հադարէթ վէ զաար էթ-
լինմէյէ ասլա հադդը եօղ տուր : Էղ
ա- ճիւմլէ վալիաէլէր թարաֆընտան պու
տիթարղ հադդուզղղալարդն վուգուա պու Լ
ար- մասը տէրքեար ալար :

էր Լյ աթալար , սիզ Ալլահդն սիզէ
ա- իհսան պույուրտուղու եվլատլարը ա-
օլ զիմ թէշէքքիւրլէ գապուլ էսիպ , վէ
ա- ծնլարը զիգդյմէթ վէ պուլունմազ պիր
էր- խազինէ կիպի ատա էաերէք , ծնլա-
տի րդն ճանընը գայդրդպ թէրպիյէ էթ-
իպ մէք լուզմէթինին պիր գըամը տա սիզէ
գա իհալէ օլընմուշ օլտուղունու տաիսի
նդը պիրէրէք , տայլմա ծնլարը սիզէ թէսլիմ
ընդն էաէն Ալլահա մէտուլ պուլունտուղու-
նուղու ունութմամալարընդը : Լաքին
պիրլիշ օլուն քի հէր քէսին ճանը տա
սիզին քէնաի էվլատլարընդըզնքի կի-
պի գըյմէթլի վէ պուլունմազ պիր խա-
զինէ տիր » :

ԵՄՐԱՄԱՉ
ԵՄԻՏՕՏ

ՍՕԳԱԴԼԱՐՏԱ ԴԱԼՄԸՇ ՊԻՐ ԶՕՃՈՒՂՈՒՆ
ՀԻՒԵՍՅԱՏ

(Ա.եթաքերդն 4 խ.ամ.–նոյեմբերտա խլվէր)

Կարոլոս Հօճանընէն կերէք քիրլի փա-
չավրալարընէն քհաղրտա թէպաիլ օլմա-
սը , վէ կերէք օնտան ալընաճագ հիս-
տէ հադդընտա սէօյլէմիքլերինի տիթ-
գաթլէ տիյինէյիպ , զկյատէսկյէ խօշ-
լանդը վէ սէվինիր խալ : Օ սէօզլեր-
տէն զանն էաերսին քի օնուն եօլտ
իւղերինէ պիր այրընդգ տօղտպ , էօ-
նիւնտէ ումուտ գապուլարը աչըլար-
լար : Սօգադլարտա պաարլըպ չկինէ-
նէն պէզ փարչալարընդն հիքայէսի
քէնաի կէչիրակի եօրէ վէք ուկուն
ուտու , չկինքի քէնաիսի տէ սայքի
այագ ալընտա չընընանըյօր կիպի խ-
տի . « Պիր չէյէ եարամազդն » տէ-
նիլտյինի նիչէ քիմնէլերտէն իչիթմիշ
խալ . զամիրի տաիսի չահատէթ էաեր
խալ քի , հիչ պիր չէյէ եարամազ տէ-
յէլ խաե տէ , վէք աղ իչէ եարամընչ
տըր . վէհհասըլ ֆէնտա հարէքէթի իչէ
քէնաի քէնաինի օլ էտնա հալէ կէ-
թիրմիշ օլտուղունու պիլիր խալ : Պուն-
լարը տիւչկինիւրքէն , ֆիքրինաէն չու
թարղ սէօյլէմէյէ պաչլաար . « Հէր նէ
գատար պէն չիմինկյտեէք պայաղը պիր

վաչավրա կիպի խալ խաե տէ , պուն-
տան սօնկրա ալա պիր հալէ թէպաիլ
օլմամար մը : Պէն տէ Հօճանընէն նագ
էթաիկի օլ թէօպէյէ կելիպ աֆիըղա
նայիլ օլան քիմնէլերտաէն պիրի օլմ-
մազմընյար , չէօյլէ քի պիր կինն պէն
տէ կէօքտե եըլարդ կիպի փարըայար » :
Կարոլոս պու տիւչկինճելէր իչէ տաը
կընն , վէ չօճուգլար սըրայա մէքթէպ-
տէն տըշարը չէգար իքէն , ֆիքրինաէն
« Նէ մուրթու պունարա քի պէօյէ
հօճալարը վար տըր » տէյէրէք , հէփ-
սինտէն սօնկրայա գալտը : Նիհայէթ
քէնաիսի տաիսի կիմմէք իւղրէ իքէն ,
տարարմըշ պէնղինի վէ եըրթըգ էս-
վապընը ուղադտան սէյր էաէն հօճա ,
հէմէն էանընա կելիպ , խամինի վէ
մէքթէպէ նասըլ կելմիշ օլտուղունու
ծնա սօրտու : Կարոլոս՝ պիրմէյէկի վէ
թանընմասըղը պիր չօճուգտան մէք-
թէպէ կելմէյէ ճէլղ օլընտուղունու
նագ էթտի : Հօճա՝ « Սէն նէրքէտ
օթուրուրսուն» տէյիս սիւտ էյլէմիք-
տէ , կարոլոս գատավէթմի վէ ումուտ-
սուղ պիր թարղա՝ « Պէնիմ նէ եվիմ
նէ տէ տօսթումվար » : Հօճա ծնու
փէք քէտէրլի կէօրիպ , օնա թէսնէ-
լի վէ ճէսարէթի վէրէրէք , « Սէն ,
օղլում , տահա կէնճ սին, դուվվէթին
վար . ումուտսունու քէմիմէվլիսին .
Ալլահդն ինայէթինի տիլէ , օ սանա
մուրթագ եարաըմ էաէճէք տիր» տէ-
տի : Սընկրա « Նարըն եինէ պուրայա
կել , պագտըմ , պէլքի սէնին իչինն
պիր իշ պուլապիլիրսիզ» տէյիպ սալը
վերտի : Նէթիճէսինի կելէճէք հաֆ-
թա կէօրիւրիւղ :

ՄԱՏԱԿԱՍԱՐ

Նագրընըարտա Մատակապարա վի-
յարէթի էաէն պիր Իսկիլիզ Վահդն
չահատէթինէ նաղարէն , ատայը մէզ-
քիւրան ուղագ մահալլէրինաէ սաբին
օլուպ հէնուղ Քրիսթիանըղը գապուլ
էթմէմիշ օլան էհալիաէն պիրէ չօգ-
լարը , Ինճիլին Թալիմաթը հադդըն-
տա թէվրաթուրէն պագը խապերլեր
ամըղ օլուպ, մէզքիւր Թալիմաթ խու-
սուսունտա լայըգը մալիւմաթ թահսիլ
էթմէք արզուսունտա պուլունուրլար :
Մէրգում Վահդն օրտտա եօլճուլուգ
էթմէյի էօնտաէ , չօգ տէֆտա հայ-
լը քիմնէլէր օնուն եանընա կէլիպ ,
Յիսուս քիմ օլտուղունու օնտան սիւ-
ալ էաերլէր իմիչ : Պագըլարը տաիսի
պու խուսուտտա աղ պիր մալիւմաթ
էալինմիչ օլուպ , քէնտի Թագպիրլէրի
իւղրէ՝ « Դապահաթլըլարըն ուղրունա
քէնտինի ֆիտա էտէն օլ ազիզ զաթ
հադդընտա» քէնտիլէրինէ զկյատէ
մալիւմաթ վէրսին տէյիս Վահդէ բի-
ճա էաերլէր իմիչ : Քիմիսի տէ Յի-
սուտա նտարլ տուա էթմէք ֆարզ օլ
տուղունու օնտան էօյրէնմէք իսթէր-
լէր իմիչ : Հէր սընըֆտան օլան քիմ-
սելէր , կէնճ վէ ինսթիյար , օգուտմագ
էօյրէնմէք հավէսինտէ օրտագ , մէր-
գում Վահդ եօլտա կիտէրքէն , գա-
լապալըգա պաչընա Թօփլանըպ , Ալ-
լահդն քէլտիրը օգուտմագ էօյրէնսին-
լէր տէյիս օնտան «քհաղրտ» ետնի՝
քէնտի լիսանլարընճա «տէրս» Թա-
լէպ էաերլէր իմիչ : Իչպու պիր գաչ
սէնէ եվվել քհաֆֆէսի տէ փուԹփե-
րէսթ օլարագ , 5 միլիոն էհալիտէն
իպարէթ պուլունան Մատակապար
ատասընտա կէօրիւլտիյիս կիպի , Բե-
սուլլէրին կիւնիւնտէն պու անէտէք ,
հիչ պիր միլլէԹտե վէ հիչ պիր եեր-
տե Քրիսթիանըղընդն պէօյլէ Թեղ իլեր-
լէմիչ օլտուղու միւշահատե օլընմա-
մըշ տըր :

ՎԷՖԱԹ

Եէնի Ահտ , Էսքի Ահտըն տաիսի
հայըը գըսմլարը իւղերինէ հաղտըղը
պիր Թէֆսիրլէր վահիԹատըյլա ումու-
մէն չէօհրէթի գապանմըշ օլան Պատ .
Ալպերթ Պարնս՝ հագընըարտա Ա-
մերիգանըն Ֆիլատէլֆիա նամ չէհրին-
տե 74 նաշընտա վէֆաթ էյլէտի : Պու
միւԹէվէր Վայիղնն վէ մէչհուր միւ-
էլլիֆնն կէօղլերի պիր էյամտան պէ-
րու ալիվ օլուպ հէնան հիչ կէօրմէզ
կիպի խալ խաե տէ , վիճուտճա սըհ-
հէթի եերինտե օլտուղունտան վազ
վէրմէյէ , վէ հագընճրսընըն հարտրմը
իլէ քիԹապ Թէէլիֆ էթմէյէ տէվամ
էթմէքտե խալ : Վէֆաթընըն էվվէլինի
փագարը , տաէթիի իւղրէ իքի տէֆա
վազ վէրտի : Վէֆաթ էթմտյի կիւն ,
հանի Դեկտեմբեր 12/24 , ճուտմա եր-
Թէսի կիւնիւ , գըղը իլէ պերապեր
չէհրին ուղագ պիր մահալինտե պու-

լունան պիր ֆամիլեայա պիյարէթէ կիթմախ ։ Ասլա նամիւսաՀլըդը եօղուսաւ իսէ տէ , եօլտա կիտէրքէն զաֆիլետն իւղերինէ պիր ֆէնալըդ կէզմէյէ պաշլատը ։ չեօլէ քի կիթախլի եվէ տար եէթիչիպ օթուրտուղու կիպի ըւհունու թէպլիմ էյլեախ ։ ձէնադէ ալայընտա , միւթէվէֆանըն ալէսահ[illegible]վէ վազ վէրտիյի քիլիսէ վաֆիր գալապալըդա տօլու խախ , վէ պունլարըն իչինտէ հէր նէվի քիլիսէլէրտէն 300 գատար վախիզ հազըր ըսը տէյիւ թահմին օլունաը ։ կէլէճէք նուսխէմիղսէ Մոթըը Պարնսըն էօմիւ վէ թէպլիֆաթը հագդընտա պաղը մալիւմաթ վէրմէք նիյէթինտէյիզ ։

ՓՕԼԻԹԻԿԱՅԱ ՏԱՅԻՐ

ՀԱՎԱՏԻՍԼԻՔ

Ցունվ · 20 Իուվի, վէ Փեսր . 1 Ալաֆր. 1871

ՍԹԱՆՊՈԼ

Լէվանթ Հէրալտըն սէօվիւնէ նաղարէն , Իրմէնի քաթօլիկ միլլէթինտէն օլան նաֆիյէ նազըրը Տավուտ Փաշա , իկի ֆըղա օլան մէղլիւր ճէմաաթը պիրլէչէրիմիզ իչուն փէք չօք ղայրէթ էթմէքտուր իվիչ ։

— Կէչէն հաֆթա Մասլաղատա պիր խանէյէն աթէչ զուհուր էախպ , իւսթ գաթատա պիր օտասա պուլունան ուֆաղ պիր ֆըչը պարութ վաթլայըպ եագընտա օլան Գահվէ իլէ պիր դաչ էվ խարապ էթմիշ տիր։ Պարութ պուլունան մահալլէրտէ պէօյիւք տիդգաթ լազըմ օլտուղունու խապէր վէրէն պիր գաղա տա պու տուր ։

— Վօլօսան ալընան պիր մէքթուպսուն հավատխինէ նազարէն , եունան իլէ Օսմանլը սընօղունտա Տէվլէթի ալիյէ ասքերի իլէ պիր պէօյիւք եունան Հայաոտալարը պէյնինտէ գավկա վազի օլմուշ ։ 50 նէֆէր ասքեր իլէ պիր օղ գատար տա քէօյլիւլէրտէն իսպարէթ օլան Օսմանլըլար իւղերինէ փուտույա կիրմիշ օլան Հայաուտալար ափանտըզըն հիւճիւմ էախպ , 24 նէֆէր իլէ 2 զապիթ հօլտիւրիւպ, 6 քիչի եարալանըզլար · քէօյլիւլէրտէն տախի 3 քիչի էօլտիւրիւլմիւշ տիր ։

ԷՎՐՕՓԱ

Թէլէկրաֆ հավատխլէրինէ նազարէն Ցունվարըն 12/24 իւնտէ Միւսիւ Ժիւլ Ֆավր Բարիզին Թէպլիմ օլունմասընա տայիր Թէքլիֆլէր էթմէք իչուն Ալեման Ասքերինին պաշ օրտուկեատը վէ Բրուսիա Դրալը Վիլհամըն մէսքանը օլան Վէրսայլ կէլմիշ իսէ տէ, չէհիր Թէպլիմ օլունտուգտա , տէրունէնտէ պա լունան ասքերին էախը սայըլմայարագ, ասքերճէ նամուսույլա , եանի՝ սիլահլարըլալ չըգըպ կիթմէսինէ , վէ էսիր օլմամըշ պաշդա ասքերլէր կիպի Ալեմանլարա դարչը մուհարեպէ էթմէյէ սերպէսթ օլմասընա րուխսաթ վէրիլինին տէյիւ Բրուսիալըլարտան մաթլուպ էթմիշ։ Լաբին պու Թարղ պիր Թէքլիֆ Բրուսիալըլար Թարաֆընտան գապուլ օլունամասընդընտան , միւմայիլէյհ Ժիւլ Ֆավր տէֆա Բարիզէ տէօնմիւշ տիր ։ Ֆագաթ եինէ պու խուսուստա սէօյլէչմէքտիչուն Թէքքուր վէրասյալ կէլիպ , Ցունվար 16/28 տէ Թարաֆէյն չու վէճհ իւզրէ դարար վէրիլմիշ. Հանի՝ Բարիզին էթրաֆընտա պուլունան գալէլէր Ալեմանլարա Թէպլիմ օլունուպ , Ալեման ասքերլէ չէհրին իչէրիսինէ կիրմէյէճէք. Ֆրանսըզ ասքերի սիլահլարընը Թէրք էախպ չէհրին իչինտէ դալաճագ, անճագ կարա մօղիլ տէնիլէն ասքեր նիզամվէ ասայիշի մուհաֆազա էտէճէք տիր ։

Բարիզէ 15 կիլոմէտր միւհիմմաթ վէրիլէճէք , վէ իչ հաֆթա զարֆընտա պիր Թիւն Ֆրանսասա միւթարէքէ օլուպ , Ֆրանսանըն ճէնուպի զարպ ԴԷյԸրընտա պուլունան վէ պու սօն վագըթլարտա մուվագդաթ հիւքիւմէթին իգամէթ էթմիյի մահալ օլան Պօրսօ չէհրինտէ , Ալեսա իլէ Լօրէնի Ալմանեապա Թէրք էթմէք մէսէլէսի իւղերինէ տիւչինմէք իչուն , Ֆրանսանըն հէր պիր մահալինտէն սէչիլմիշ վէճիլէլտան իպարէթ պիր միլլէթ մէճլիսի ադա օլունաճագ ։

Պու մուգալիլէյ միճիլալինճէ Ալեման ասքերինէ էլլի սէքիզ դալէ Թէպլիմ օլունմուշ ։

— Բարիզին Թէպլիմ օլմասը հադդընտա օլան պու դարարըն խապէրի Պօրտօյա վասլ օլտուգտա , չէհրին էհալիսի ղայէթ ալէճէսթ օլմուշ , վէ Թադըմ Թադըմ մէճիսիլէր օլուպ , Ժիւլ Ֆավրըն դարարընը դապուլ էթմէյէճէքլէրինէ , պիր դաչ պէօյիւք ասքեր տախի միւմարէքէյէ բարդ օլմայաճագլարընը պէյան էթմիշլէր ։

— Ֆրանսանըն մուվագդաթ հիւքիւմէթի ազալարընտան օլուպ , Ֆըրանսըզլարը մուհարեպէյի իլէրի կէօԹիւ բմէյէ հէփսինտէն զիյատէ խահիշլէնմիրէն կառպէթթա խաթիֆա էթմիշ տիր ։

— Ցունվարըն 10/22 պէնտէ , մուվագդաթ հիւքիւմէթին մահապուս էթմէյի պաղը քիմնէլէրին սէրպէսթ պըրագըլմասը իչուն Բարիզտէ իսթիչլաղուհար էախպ , Թէզ պաստըրըլմըշ ըսը ։ Պու գարըշդիգդա 5 քիչի էօլմիշ , 18 քիչի Կարալանըշ , 40 քիչի գատար տախի մահապուս օլմուշլար ։

— Լօնտրատա քի Գօնֆերանս մէճլիսի Ցունվար 12/24 տէ իբրնճի տէֆա ճէմ օլուպ , Թէքրար պիր հաֆթա գատար կէրի պրագըլմըշ ըսը ։ Ֆրանսա Թարաֆընտան մէճլիսէ հէնուզ պիր վէքիլ կէլմէմիշ իսէ տէ , ԻնկիլԹէրրանըն պաշ վէքիլի հէր պիր մէճլիստէն էվվէլ վէ սոնկրա Լօնտրատա պուլունան Ֆրանսըզ Մասլահաթկիւզըրը իլէ այրըճա խաթիշարէ էթմէքտէ պիր ։

ԻԼԱՆ

Մարաուանտագի Իլմի Իլահի մէքԹէպլինին դըչ մէվլիսի Թահիլի միւատէթի խիթամ պուլտուղտա , իշպու Մարաչն 8/20 պէնտէ Փազար էրթէսի կիւնիւ տէրսլէրէ պաշլանարագ եէնի պիր սընըֆի Թէչչիլ օլունաճաղընտան, մէղլիւր սընըֆտա գապուլ օլունմադ խաթէյէնլէր՝ օլ վագԹէտէ հաղըր պուլունտուղունլար ։ Պունլարտան տինտաղ քիմսէյէր օլտուգլարընա պիր չահատէթնամէ իլէ պէրտագեր , Իշմի բադդահ, ձօղրաֆիա, եէնի (աչխարհտաբար) Իրմէնիճէնին սարֆը վէ Իրիսթիան Թավիսաֆընտա աչնա օլմալարը Թալեպ օլունտը ։ Պու խուսուստարտա լայըգը պիր իսթիհան վէրեմէյէնլէր մէքթէպը մէղլուսէ գապուլ օլունամաղլար ։

ՄԱԼ ԳԻՅԱԹԼԱՐ

		Ղուրուշ
Խանվէ	100 օխ.	850—1020
Անաղ	կէնդինարը	970—990
Շաքար վոշի	»	275—310
» գլուխ	»	340—350
Պղպղատ սնտուկը		200—215
Թյունեղ զոյդ	»	305—310
Պղպեղ սեւ օխ.		9 1/4—9 3/4
Երկաթ Անգղ. գաւազան,	կէնդինարը	58 – 62
» » Թիթեղ	»	70—75

ԱՄԵՐԻԿԱ ՄԻՍԻՕՆԱՐԱՐԸ ՇԻՐԻԹԻ ԹԱՐԳՄԱՆԱՆ
Մի հալիֆի կազմա Ե. ՊԼԻՍ

ՍԹԱՆՊՈԼ
ԱՐԱՄԵԱՆ ԹԱՊԱՆԷՍԻՆՏ
. Զազմազօղլար , Յակոբեան խան , նում. 12. .